

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з питань
удосконалення методології
та звітної документації
(протокол від 02.10.2020
№ КПУМ/19-20)

СТАНДАРТНИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ "КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ" 2.03.04.01

електронна пошта: Z.Yurchenko@ukrstat.gov.ua
телефон: (044) 287-14-33
керівник державного
статистичного спостереження: Юрченко З. М.

Київ – 2020

	Стор.
1. Вступ.....	3
2. Компоненти якості державного статистичного спостереження.....	4
2.1. Відповідність.....	4
2.2. Точність.....	5
2.3. Своєчасність та пунктуальність.....	6
2.4. Доступність та зрозумілість.....	7
2.5. Послідовність та зіставність.....	7
2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів.....	8
2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів.....	9
2.8. Конфіденційність, прозорість та захист.....	10
3. Заключна частина.....	10

1. Вступ

Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження "Капітальні інвестиції" (далі – звіт) підготовлено з метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та індикаторів якості його результатів. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів за конкретний період державного статистичного спостереження щодо капітальних інвестицій, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних тощо.

Наведені у звіті компоненти якості, такі як відповідність, точність, своєчасність і пунктуальність, доступність та зрозумілість, послідовність та зіставність, відповідають принципам виробництва статистичної інформації, які визначені розділом III Принципів діяльності органів державної статистики, затверджених наказом Держстату від 17.08.2018 № 170.

Метою проведення ДСС є формування інформації про обсяги капітальних інвестицій, які здійснюють суб'єкти господарювання та фізичні особи, для інформаційного забезпечення аналізу тенденцій і структури капітальних інвестицій, статистики національних рахунків та інших користувачів.

Спостереження було запроваджено у 1995 році та за час його проведення зазнало змін у частині програми (переліку показників) та використання класифікаторів.

ДСС відповідно до Довідника розділів статистики належить до розділу 2.03 "Економічна діяльність" за тематикою статистичного виробництва 2.03.04 "Капітальні інвестиції".

Нормативно-правовою основою проведення ДСС є Закон України "Про державну статистику" та план державних статистичних спостережень, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України.

Перелік показників та методи проведення ДСС визначені Методологічними положеннями з організації державного статистичного спостереження щодо капітальних інвестицій (далі – Методологічні положення), затвердженими наказом Держстату від 16.10.2019 № 340, Методикою розрахунку індексу капітальних інвестицій, затвердженою наказом Держкомстату від 25.12.2009 № 494. Зазначені документи розміщені на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у розділі "Методологія та класифікатори"/"Статистична методологія"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Капітальні інвестиції".

Методологічні положення ураховують положення Європейської системи національних та регіональних рахунків 2010 (<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2013/549/oj>) та Регламенту (ЄС) № 295/2008 Європейського Парламенту та Ради від 11.03.2008 стосовно структурної статистики підприємств (<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2008/295/oj>).

Джерелами інформації є дані за формами ДСС № 2-інвестиції (квартальна) "Звіт про капітальні інвестиції" та № 2-ОЗ ІНВ (річна) "Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції", а також дані державних

статистичних спостережень "Основні показники щодо початку та завершення будівництва", "Структурні зміни в економіці України та її регіонів", "Чисельність та склад населення".

Основні статистичні продукти, в яких оприлюднюються результати ДСС, розміщуються на офіційному вебсайті Держстату:

статистична інформація щодо капітальних інвестицій – у розділі "Статистична інформація"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Капітальні інвестиції" та "Багатогалузєва статистична інформація"/"Регіональна статистика"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Капітальні інвестиції";

статистичні збірники "Статистичний щорічник України", "Регіони України" – у розділі "Статистична інформація"/"Публікації"/"Комплексна статистика" та "Регіональна статистика".

Інформація за результатами ДСС також поширюється територіальними органами Держстату.

2. Компоненти якості державного статистичного спостереження

2.1. Відповідність

Відповідність – це ступінь, з яким результати державних статистичних спостережень задовольняють поточні та потенційні потреби користувачів.

ДСС було запроваджено для інформаційного забезпечення аналізу тенденцій і структури капітальних інвестицій, а також для потреб статистики національних рахунків та структурної статистики.

Показниками ДСС є:

- обсяг капітальних інвестицій;
- індекс капітальних інвестицій.

Також у рамках ДСС розраховується відносний показник щодо обсягу капітальних інвестицій на одну особу постійного/наявного населення (з використанням даних державного статистичного спостереження "Чисельність та склад населення").

Поширення вищенаведених показників передбачено Регламентом ЄС № 295/2008 (у частині річної інформації), а також здійснюється на виконання постанов Кабінету Міністрів України від 21.10.2015 № 856 "Про затвердження Порядку та Методики проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації державної регіональної політики" та від 20.05.2009 № 476 "Про запровадження оцінки міжрегіональної та внутрішньорегіональної диференціації соціально-економічного розвитку регіонів", розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 686-р "Питання збору даних для моніторингу реалізації цілей сталого розвитку".

ДСС охоплює суб'єктів господарювання та фізичних осіб.

Одиницею ДСС у частині збору даних безпосередньо від респондентів є підприємство, респондентом ДСС – юридична особа.

При проведенні ДСС використовуються національні класифікатори, а саме: Класифікація інституційних секторів економіки України (КІСЕ), Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД), Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ), Класифікація організаційно-правових форм господарювання (КОПФГ).

Формування результатів ДСС здійснюється: за територіальним охопленням – згідно з КОАТУУ по Україні та за регіонами, за видами активів, за джерелами фінансування, за напрямками, за видами економічної діяльності.

2.2. Точність

Точність – це ступінь наближеності розрахунку до дійсних значень.

Відповідно до Методологічних положень спостереження за ступенем охоплення одиниць ДСС є несутільним. Проводиться шляхом збору даних безпосередньо від респондентів: один раз на рік за розширеним переліком показників, чотири рази на рік за скороченим переліком показників, а також з використанням даних державного статистичного спостереження "Основні показники щодо початку та завершення будівництва" для формування інформації по фізичних особах та фізичних особах-підприємцях щодо прийнятих в експлуатацію збудованих житлових будівель.

Формування генеральної сукупності, сукупностей одиниць, які безпосередньо будуть досліджуватись, і переліків респондентів ДСС здійснюється на державному рівні.

Генеральна сукупність одиниць ДСС формується на основі Реєстру статистичних одиниць (у частині статистичного реєстру підприємств) та включає одиниці, які є активними станом на 01 листопада поточного року та відповідають критеріям, визначеним Методологічними положеннями.

Критеріями відбору є інституційний сектор економіки відповідно до КІСЕ (сектори S.11 "Нефінансові корпорації", S.12 "Фінансові корпорації", S.13 "Сектор загального державного управління", S.15 "Некомерційні організації, що обслуговують домашні господарства") та основний вид економічної діяльності одиниці – секції А-S за КВЕД.

Сукупність одиниць, яка буде безпосередньо вивчатись за цим ДСС, формується методом відбору з генеральної сукупності одиниць (з урахуванням причин невідповідей), які відповідають умовам, визначеним Методологічними положеннями.

Отримана від респондентів первинна інформація перевіряється на повноту її введення, проводяться арифметичні та логічні контролю первинних даних, які

здійснюються автоматично засобами електронної обробки. У разі виявлення помилок дані доопрацьовуються з респондентами та коригуються.

Для забезпечення точності даних, зокрема, застосовується контроль рівня надання звітів респондентами, які залучаються до проведення ДСС, і аналіз причин їх ненадання. Рівень відповідей респондентів становить близько 94%, а основною причиною їх ненадання є припинення або тимчасове призупинення економічної діяльності, відсутність діяльності, що формує явище, яке спостерігається, тому метод компенсації відсутніх даних не застосовується.

Для контролю якості результатів ДСС застосовуються такі методи, як аналіз даних у часі (динаміка показника за останні 3-5 років); аналіз даних у просторі (по регіонах); аналіз взаємопов'язаних показників, зокрема показника "обсяг капітальних інвестицій" з показником "капітальні інвестиції підприємств" ДСС "Структурні зміни в економіці України та її регіонів".

2.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – це період часу між подією або явищем, що описують статистичні дані, та публікацією цих статистичних даних.

Пунктуальність – це період часу між фактичною датою публікації даних та плановою датою, яка визначена в офіційному календарі публікацій.

Терміни оприлюднення статистичної інформації за результатами розробки спостереження визначені планом державних статистичних спостережень, який затверджується Кабінетом Міністрів України.

За час існування ДСС усі встановлені терміни оприлюднення даних були дотримані.

Для зручності користувачів на офіційному вебсайті Держстату розміщено Каталог статистичних публікацій, а також Календар оприлюднення інформації, де зазначені відповідні дати оприлюднення статистичних продуктів.

Збір, обробка, аналіз та поширення інформації щодо капітальних інвестицій здійснюється у такі терміни:

	Збір даних	Обробка даних	Аналіз даних	Перше оприлюднення статистичної інформації
Форма № 2-інвестиції (квартальна)	не пізніше 25-го числа місяця, наступного за звітним кварталом	до 40-го дня після звітного кварталу	до 55-го дня після звітного кварталу	ІІІ декада лютого (на 55-й день після звітного кварталу)
Форма № 2-ОЗ ІНВ (річна)	не пізніше 28 лютого	ІІІ декада березня	ІІ декада травня	ІІ декада травня

Запити користувачів щодо надання інформації задовольняються у терміни, передбачені Законом України "Про доступ до публічної інформації".

2.4. Доступність та зрозумілість

Доступність – це характеристика простоти та легкості, з якою користувач може отримати статистичні дані; вона визначається фізичними умовами, наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних.

Зрозумілість – це характеристика простоти та легкості розуміння користувачем статистичних даних; вона вимірюється через інформаційне середовище, в якому представлені статистичні дані, що супроводжуються відповідними метаданими.

Основні характеристики ДСС зазначені в метаописах, які розміщуються на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Діяльність"/"Статистичні спостереження"/"Метаописи державних статистичних спостережень".

Результати ДСС розміщуються у вільному доступі у форматах (*.doc, *.xls, *.pdf) на офіційному вебсайті Держстату у вигляді офіційної статистичної інформації та надаються користувачам засобами електронного зв'язку на підставі їхніх запитів.

Контакти для отримання додаткової інформації щодо результатів цього спостереження, відповідного методологічного забезпечення, а також довідок щодо умов розповсюдження його результатів:

адреса: вул. Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01601

телефон: (044) 287-14-33

електронна пошта: Z.Yurchenko@ukrstat.gov.ua, office@ukrstat.gov.ua.

Контактна інформація для оформлення інформаційного запиту:

телефон: 287-06-72, факс 235-37-39;

електронна пошта: el.zapyt@ukrstat.gov.ua.

2.5. Послідовність та зіставність

Послідовність двох або більше статистичних даних означає, наскільки в державних статистичних спостереженнях, у рамках яких вони вироблялися, використовувались однакові метадані – класифікації, визначення і сукупність, що вивчається, а також гармонізовані методи.

Зіставність – це окремий випадок послідовності, коли статистичні дані відносяться до тих самих об'єктів даних, а ціль їхнього об'єднання – зробити порівняння в часі або за регіонами, або за іншими сферами діяльності.

Спостереження передбачає єдині підходи до системи показників (їхнього змісту, визначень), звітного періоду та періодичності обстеження, географічного

охоплення, методів збору та обробки даних, що забезпечує зіставну динаміку показників щодо капітальних інвестицій.

Методологія формування показників спостереження зазнавала змін, проте дозволяє проводити їх порівняння у динаміці щодо:

обсягу інвестицій в основний капітал по Україні в цілому, за джерелами фінансування та по регіонах (з 1995 по 2009 роки);

індексів інвестицій в основний капітал по Україні в цілому та регіонах (з 1995 по 2009 роки);

обсягу капітальних інвестицій по Україні в цілому та регіонах, за джерелами фінансування та видами активів (з 2010 року);

індексів капітальних інвестицій по Україні в цілому та регіонах (з 2010 року).

Із 2010 року статистична інформація щодо капітальних інвестицій деталізується за КВЕД-2010. Показники формуються по підприємствах-юридичних особах за їх основним видом економічної діяльності та територією місцезнаходження (юридичною адресою). Зважаючи на зазначене, показники цього спостереження можна порівнювати у динаміці з 2010 року.

Результати ДСС узгоджуються й аналізуються із взаємопов'язаними показниками державного статистичного спостереження "Структурні зміни в економіці України та її регіонів", зокрема показник "обсяг капітальних інвестицій з показником "капітальні інвестиції підприємств".

2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів

Користувачами інформації, отриманої за результатами ДСС, є органи державної влади та місцевого самоврядування, інші державні установи, наукові організації, навчальні заклади, підприємства, міжнародні організації, фізичні особи.

Задоволення потреб користувачів статистичної інформації оцінюється також за змістом та кількістю запитів і пропозицій.

Держстат провів анкетне опитування користувачів статистичної інформації з метою вивчення рівня задоволення інформаційних потреб користувачів статистичної інформації зі статистики капітальних інвестицій, яка розміщується на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Статистична інформація" ("Економічна статистика"/"Капітальні інвестиції" та "Багатогалузева статистична інформація"/"Регіональна статистика"/"Економічна статистика"/"Капітальні інвестиції").

Основні висновки за результатами опитування:

41% опитаних користувачів зазначили, що статистична інформація з тематики опитування є важливою складовою їхньої діяльності, 43% – додатковою інформацією;

91% опитаних користуються лише даними Держстату/ТОД;

92% користувачів отримують інформацію зі статистики капітальних інвестицій електронними засобами;

від 32% до 58% користувачів дали оцінку "відмінно" та "добре" за всіма критеріями якості даних щодо показників з тематики опитування. При цьому найбільш важливим критерієм якості статистичної інформації користувачі визначили "Точність/Надійність", на другому місці – "Відповідність/Релевантність", на третьому – "Своєчасність та Пунктуальність", на четвертому – "Послідовність/Узгодженість та Зіставність/Порівнянність", на п'ятому – "Доступність та Зрозумілість/Ясність";

86% опитаних дали позитивну оцінку інформаційному забезпеченню з тематики опитування.

Більш детальна інформація про результати проведення анкетного опитування наводиться в повідомленні для користувачів, розміщеному на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Анкетні опитування".

2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів

Держстат здійснює щорічну оцінку звітного навантаження на респондентів згідно з Методикою вимірювання звітного навантаження на респондентів, затвердженою наказом Держстату від 14.05.2013 № 149.

У цілому по Україні у 2020 році звітне навантаження на респондентів порівняно з 2019 роком за формою № 2-інвестиції (квартальна) зменшилось на 65,4%. Це відбулося за рахунок удосконалення критеріїв формування сукупності обстежуваних одиниць, згідно з якими, спостереженням охоплювалися підприємства із середньою кількістю працівників 20 осіб і більше.

За результатами анкетного опитування для визначення звітного навантаження на респондентів середні витрати часу на заповнення форми № 2-ОЗ ІНВ (річна) становили приблизно 3 години 30 хвилин, форми № 2-інвестиції (квартальна) – 1 годину 40 хвилин. Більшості із числа опитаних респондентів за формами № 2-ОЗ ІНВ (річна) (54%) та № 2-інвестиції (квартальна) (79%) було нескладно зрозуміти роз'яснення щодо їх заповнення та зміст показників, підготувати інформацію та заповнити форми.

Індекс задоволеності респондентів за формою № 2-ОЗ ІНВ (річна) становив 76%, за формою № 2-інвестиції (квартальна) – 89% (при середньому значенні цього показника по державних статистичних спостереженнях – 89%).

Для спрощення процедури подання респондентами форм ДСС передбачено подання електронного звіту. Відсоток звітування в електронному вигляді за формою № 2-інвестиції (квартальна) за I квартал 2020 року становить 92,4%.

2.8. Конфіденційність, прозорість та захист

Знеособлення постачальників даних, конфіденційність інформації, яку вони надають, та її використання тільки в статистичних цілях мають бути гарантовані. Органи державної статистики мають поширювати статистичні дані об'єктивно, професійно та прозоро.

Захист конфіденційної статистичної інформації є одним із основних принципів проведення ДСС.

Забезпечення конфіденційності статистичної інформації ДСС здійснювалось відповідно до вимог законів України "Про державну статистику", "Про інформацію", "Про доступ до публічної інформації" та міжнародних стандартів.

Для забезпечення встановлених національним і міжнародним законодавством гарантій перед респондентами щодо забезпечення конфіденційності статистичної інформації отримана за результатами цього ДСС статистична інформація використовується виключно для статистичних цілей та надається користувачам у зведеному знеособленому вигляді.

При проведенні ДСС перевірка статистичної конфіденційності здійснюється для показників щодо обсягу капітальних інвестицій та індексу капітальних інвестицій.

Загроза розкриття первинних даних визначається за правилами порогового значення, встановленого Методологічними положеннями, у разі невиконання яких зведені підсумки не оприлюднюються.

Основними методами захисту розкриття первинних даних для агрегованих даних є неоприлюднення вразливого значення (первинне блокування) та блокування значень, за допомогою яких можна розрахувати вразливі значення, що були заблоковані на етапі первинного блокування (вторинне блокування), включаючи блокування значень взаємопов'язаних показників та беручи до уваги їх розрізи й агрегацію.

3. Заключна частина

У перспективі планується опрацювати можливість заміни суцільного річного ДСС вибіркоким спостереженням та переведення внутрішньорічного ДСС в Інтегровану систему статистичної інформації (ІССІ), керовану метаданими, яка забезпечить автоматизацію процесів обробки й аналізу статистичної інформації, організацію зберігання та доступу до єдиного сховища даних статистичної інформації.